

STANOWISKO
IX Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich
Warszawa, 17 marca 2006 r.

w sprawie finansowania dróg powiatowych

Przez wiele lat brak było zainteresowania ze strony administracji rządowej drogami zarządzanymi przez samorzady terytorialne. Efektem tego są między innymi: katastrofalny stan techniczny infrastruktury drogowej, system finansowania tych dróg nie gwarantujący odpowiednich środków na zarządzanie nimi, ogromne zaniedbania w zakresie regulacji prawa własności nieruchomości zajętych pod drogi oraz stan prawny niesprzyjający procesom porządkowania kategorii dróg i ich zarządców.

Równocześnie ograniczono samorządom terytorialnym możliwości pozyskiwania dodatkowych środków finansowych z Unii Europejskiej na projekty drogowe.

Problematyka funkcjonowania sieci dróg lokalnych nie znalazła się także w wieloletnich dokumentach planistycznych określających strategię rozwoju transportu.

Stanowczo protestujemy przeciwko takiemu traktowaniu dróg powiatowych.

Związek Powiatów Polskich uruchomił program wsparcia Powiatów oraz gmin, w działaniach na rzecz zmiany tej niekorzystnej sytuacji.

Uważamy za niezbędne i pilne podjęcie następujących kroków:

- zmianę zasad finansowania dróg samorządowych, w tym powrotu do koncepcji kształtowania dochodów jst także w oparciu o podatki pośrednie,
- odciążenie regionalnych programów operacyjnych z zadań inwestycyjnych dotyczących infrastruktury komunikacyjnej zapisanych w projekcie Programu Operacyjnego Spójność terytorialna i konkurencyjność regionów (zadania te, ze względu na ponadregionalny zasięg winny być ujęte w narodowym Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko),
- znowelizowanie ustawy o finansowaniu infrastruktury transportu lądowego w kierunku uzyskiwania przez samorzady terytorialne środków na finansowanie infrastruktury drogowej z Krajowego Funduszu Drogowego (np. na sfinansowanie udziału własnego budżetu samorządów w projektach realizowanych z udziałem środków pomocowych Unii Europejskiej),
- umożliwienie finansowania inwestycji drogowych na odcinkach dróg krajowych przebiegających przez miasta na prawach powiatu z Krajowego Funduszu Drogowego,
- uwzględnienie w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia działania dotyczącego dofinansowania budowy, modernizacji lub remontów dróg łączących miasta na prawach powiatu oraz miasta będące siedzibami powiatów z węzłami drogowymi na autostradach i drogach krajowych,

- zagwarantowanie możliwości uzyskania przez powiaty i gminy zaliczek na poczet realizacji drogowych projektów inwestycyjnych współfinansowanych z funduszy strukturalnych.
- wprowadzenie systemowego rozwiązania w regionalnych programach operacyjnych, polegającego na obligatoryjnym wydzieleniu działań na rzecz projektów lokalnej infrastruktury drogowej oraz pomocy technicznej na przygotowanie dokumentacji dotyczącej projektów infrastrukturalnych,
- uwzględnienie w narodowym Programie Operacyjnym Rozwój Polski Wschodniej, możliwości dofinansowania projektów dotyczących dróg powiatowych,
- znowelizowanie art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jst w kierunku rezygnacji z warunku dofinansowywania z rezerwy w budżecie państwa wyłącznie przepraw promowych o przepustowości powyżej 2000 pojazdów na dobę,
- przedłużenie okresu realizacji programu likwidacji osuwisk oraz zweryfikowanie szacunków kosztów tej likwidacji określonych w roku 2002, które nie uwzględniają rzeczywistych nakładów przeprowadzenia inwestycji,
- umożliwienie samorządom terytorialnym zwrotu podatku VAT od towarów i usług realizowanych w ramach projektów inwestycyjnych dotyczących infrastruktury drogowej.

Dodatkowym wsparciem finansowym dla samorządów realizujących projekty drogowe jest rezerwa subwencji ogólnej, z której środki, na podstawie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, przeznacza się między innymi na dofinansowanie inwestycji na drogach publicznych powiatowych i wojewódzkich oraz na drogach powiatowych, wojewódzkich i krajowych w granicach miast na prawach powiatu.

Corocznie, z tej rezerwy dofinansowywanych jest blisko 200 projektów drogowych realizowanych przez powiaty.

W aktualnym stanie prawnym dotyczącym zasad finansowania zadań drogowych jesteśmy za pozostawieniem tego typu rezerwy w budżecie państwa, jako formy wsparcia dla modernizacji sieci drogowej w Polsce.

Wskazujemy jednocześnie na konieczność zmiany, niewłaściwego naszym zdaniem zapisu art. 26 ust. 4 pkt 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego ograniczającego dofinansowanie ze wspomnianej rezerwy wyłącznie inwestycji na drogach publicznych powiatowych i wojewódzkich oraz na drogach powiatowych, wojewódzkich i krajowych w granicach miast na prawach powiatu, rozpoczętych przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Przewodniczący
IX Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich

Ludwik Węgrzyn